Разходите, които могат да бъдат надлежно измерени и отнесени към определени НДА се капитализират /увеличават стойността на НМА или се отчитат като отделен НМА/ само в случай, че водят до увеличаване на очакваните изгоди и се третират като разходи за усъвършенстване.

Представяне

Нематериалните активи се класифицират и представят във финансовия отчет в следните групи: права за индустиална собственост, права върху интелектуална собственост, концесионни права, технологични права, нематериални активи в процес на развитие и други НМА.

Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за всеобхватния доход на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на НМА.

Полезния живот на НМА се преразглежда в края на годината. Ако очакванията се различават значително от предишни оценки, амортизационните отчисления за текущия и бъдещите отчетни периоди се коригират.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на НМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за ДМА.

2.11.Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти /земи и сгради/, държани с цел получаване на приходи от отдаване под наем или за увеличение стойността на капитала, или и за двете.

Предприятието класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като ИМС по реда на МСС 16;
- Имоти за продажба – отчитат се като МЗ по реда на МСС 2, в случай на незавършено производство по реда на СС 11;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на МСС 40.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена.

Последващите разходи, свързани с инвестиционните имоти се капитализират /увеличават стойността им/ само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив, за който са извършени. Всички останали последващи разходи под формата на ремонт и др. се отчитат като текущи.

При последващо оценяване на инвестиционните имоти, предприятието прилага модела на цената на придобиване .

Инвестиционните имоти се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „инвестиционните имоти" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход .

2.12. Инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия

Дългосрочните инвестиции в дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат във финансовия отчет по цена на придобиване /себестойност/, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Себестойността представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед и обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите.

Когато предприятието стане част от група и е инвеститор в асоциирано предприятие, инвестицията в асоциираното предприятие се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

2.13. Финансови активи на разположение за продажба

Първоначално дългосрочните инвестиции на разположение за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на предприятието-емитент) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Ефектите от последващата преоценка до справедливата стойност на дългосрочните инвестиции на разположение за продажба се представят в собствения капитал като преоценъчен резерв на финансови активи. В отчета за всеобхватния доход се признават при освобождаване (продажба) от инвестицията като се посочват към статията "корекция от прекласификация".

Притежаваните от дружеството инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията. Тя се отразява в отчета за всеобхватния доход като финансов разход, освен ако през предходни периоди има формиран положителен преоценъчен резерв за тези инвестиции. В този случай обезценката първо се покрива за сметка на този резерв.

2.14. Дялове в смесени предприятия

Смесеното предприятие се основава на договорно взаимоотношение, по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. Смесеното предприятие може да бъде: съвместно контролирана дейност, съвместно контролирани активи и съвместно контролирана стопанска единица.

2.14.1. Когато дружеството е съдружник в смесено предприятие

В този случай, дружеството споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие.

Съвместно контролирани дейности

Съвместно контролираната дейност се базира на експлоатацията на активи и други ресурси на съдружниците, като същата не представлява обособена стопанска единица, която да е отделна от самите съдружници.

Когато предприятието е съдружник в съвместно контролирана дейност, отчита и отразява във финансовите си отчети:

- Контролираните от него активи и поетите от него задължения;
- Направените от него разходи и собствения си дял в приходите от продажбите на продукцията, стоките и услугите, произвеждани от смесеното предприятие;

За целите на съвместно контролираната дейност не се води отделно счетоводство и не се изготвя отделен финансов отчет. С цел оценяване ефективността от смесеното предприятие, съдружниците за свои цели определят вида на отчетите, които следва да се изготвят и информацията, която те следва да съдържат.

Съвместно контролирани активи

Съвместно контролираните активи се базират на съвместен контрол, а често и на съвместна собственост върху един или повече от активите, внесени в смесеното предприятие или придобити специално за него.

Когато предприятието е съдружник в такова смесено предприятие, базирано на съвместно контролирани активи отчита и отразява във финансовите си отчети:

- Своя дял в съвместно контролираните активи, класифицирани според естеството на активите, а не като инвестиция;
- Своя дял от понесените пасиви при финансиране на собствения му дял;

- Своя дял от пасивите, понесени съвместно с другите съдружници във връзка със смесеното предприятие;
- Какъвто и да е приход от продажбата на този дял от продукцията заедно със своя дял в разходите, направени от смесеното предприятие;
- Каквито и да е разходи, свързани със собствения му дял в смесеното предприятие.

Съвместно контролирани стопански единици

Съвместно контролираната стопанска единица е самостоятелно създадено, обособено предприятие, в което всеки от съдружниците има дял. Такава единица действа по същия начин като всички останали предприятия, но с тази разлика, че договорното взаимоотношение между съдружниците установява съвместен контрол върху дейността му.

Когато предприятието е съдружник в съвместно контролирано предприятие, в индивидуалния си финансов отчет отчита участието си в него като инвестиция по себестойностния метод.

Когато предприятието - съдружник в съвместно контролираното предприятие стане част от група и поне един от останалите съдружници не е предприятие от групата, в консолидирания финансов отчет участието се отчита по метода на пропорционалната консолидация.

За целите на съставяне на консолидирания финансов отчет, предприятието съдружник в съвместно контролираната стопанска единица използва следния начин за консолидиране:

- Обединява ред по ред своя дял във всеки отделен актив, пасив, приход или разход на съвместно контролираната стопанска единица със сходни позиции от индивидуалния си финансов отчет или

2.14.2. Когато дружеството е инвеститор в смесено предприятие

В този случай, дружеството не споделя съвместния контрол върху смесеното предприятие. В своя финансов отчет дружеството отчита дяловото си участие в смесеното предприятие като финансов инструмент. Когато това участие има значително влияние в смесеното предприятие – като инвестиция в асоциирано предприятие.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влагане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната стойност и нетната реализируема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;

- административни разходи;
- разходи по продажбите;

Потреблението на материалните запаси се оценява по метода: Средно-претеглена стойност.

В края на отчетния период МЗ се оценяват по по-ниската от отчетната и нетната реализируема стойност,

Нетната реализируема стойност е равна на очакваната продажна цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват МЗ, то те се включват в себестойноста на услугите. Себестойноста се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на МЗ, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на МЗ до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от МЗ се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на МЗ, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за МЗ през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои МЗ могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например МЗ, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. МЗ, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.16. Търговски и други вземания

Вземанията в левове са оценени по стойността на тяхното възникване. Вземанията във валута се преоценяват по заключителния курс на БНБ към 31.12.

- Като кредити и вземания възникнали първоначално в предприятието се класифицират вземания възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.
- Когато предоставянето на пари, стоки или услуги на дадени дебитори е с намерение получените финансови активи да бъдат продадени незабавно или в близко бъдеще, те се класифицират като финансови активи, държани за търгуване.
- Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането.
- Другите вземания се представят по себестойност.

Първоначално вземанията и кредитите се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване кредитите и вземанията от клиенти и доставчици се отчитат по себестойност.

Като краткосрочни се класифицират вземания, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Преглед на вземанията за обезценка се извършва от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен период и ако има индикации за обезценка, загубите се начисляват като текущ разход. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Към всяко едно вземане се подхожда индивидуално, като се прилагат съотносими критерии за оценка на събираемостта.

Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентска коректива счетоводна сметка за всеки вид вземане и се отразява в статията «обезценка на активи» на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

2.17. Предоставени заеми

Всички заеми се отчитат по номинална стойност /себестойност/, която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови приходи /от лихви/ през периода, за който се отнася заема.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по номинална стойност. Паричните средства във валута се представят по заключителния курс на БНБ към 31.12.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на тези парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

2.19.Търговски и други задължения

Задълженията към доставчиците и другите търговски задължения се отчитат по историческа цена, която се приема за справедливата стойност на сделката и която ще бъде платена в бъдеще за получените стоки и услуги, фактурирани или не на дружеството.

Текущите задължения се начисляват при тяхното възникване. Задълженията във валута се преоценят по заключителния курс на БНБ за съответната валута към датата на съставяне на финансовия отчет.

След първоначалното признаване търговските и други задължения се отчитат по себестойност.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.20. Получени заеми

Всички заеми първоначално се отчитат по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход като финансови разходи /за лихви/ през периода, за който се отнася заема.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.21. Лизинг

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Разграничаването между финансов лизинг и експлоатационен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

Финансов лизинг

Лизингополучател

Лизинг на ИМС, при който дружеството реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент. Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на МСС17.

2.22. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудовото законодателство

Задълженията към персонала и осигурителните организации са задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС 19, те включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Пенсионни и други задължения

Съгласно българското законодателство дружеството е задължено да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения между работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд „Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване , фонд "Общо заболяване и майчинство", фонд „Безработица", Фонд „Трудова злополука и професионална болест", фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите" и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноси се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в КСО.

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване.

Дължимите от дружеството вноски по социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от

неизползваното право на натрупан отпуск. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочните доходи на персонала.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда, работодателя е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Съгласно Кодекса на труда, работодателят има задължение за изплащане на обезщетения при прекратяване на трудов договор.

Дружеството няма програми за дългосрочни доходи на персонала, имайки предвид съществуващите вътрешно-присъщи рискове в отрасъла строителство, свързани със силно-конкурентна бизнес среда, текучество на персонала, значителни несигурности, свързани със сключване на нови договори, участия в обществени търгове и поръчки, намиране на инвеститори и спечелване на обекти, както и редица лихвени, валутни, ценови рискове и други пазарни фактори. При възникване на обстоятелства като напускане, пенсиониране и др., дружеството прилага законовите норми, визиращи неговите задължения към персонала за изплащане на съответните обезщетения и суми, които се признават като разходи и задължения в периода на събитието.

След изплащането на тези доходи, за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

2.23. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на Дружеството във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите във финансовия отчет се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.24. Собствен капитал

Изменението в собствения капитал на предприятието между датите на два счетоводни баланса отразява увеличението или намалението в неговите нетни активи през периода. Освен промените в резултат на операции със собственика (увеличение на капитала, разпределение на дивиденти и други), изменението в собствения капитал през периода представя общата сума на печалбите или загубите през този период, независимо от това дали те са признати в отчета за приходите и разходите или директно в собствения капитал.

Собственият капитал на дружеството се състои от:

Основен капитал

Дружеството е капиталово и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер основен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него.

Основният капитал на дружеството се представя по неговата номинална стойност, съгласно съдебно решение за регистрация.

Резерви

Законови резерви

Дружеството няма задължение да формира законови резерви по силата на Търговския закон, Дружествения договор или друг нормативен документ.

Други резерви

Като други резерви се отчитат резервите, формирани от разпределението на балансовата печалба на дружеството.

Финансови резултати

Натрупани печалби и загуби от минали години

Същите се посочват в отчета за финансовото състояние отделно от другите статии.

Текущ финансов резултат

В отчета за всеобхватния доход отделно се посочва финансовия резултат от продължаващи и преустановени дейности.

Общият всеобхватен доход за годината включва нетната печалба/загуба за годината и другият всеобхватен доход за годината, нетно от данъка върху доходите.

2.25. Данъци върху печалбата

Текущите данци върху печалбата се определят в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закон за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2012 г. е 10% (2011 г.: 10%).

Текущите данъчни активи и пасиви са тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия и предходни периоди и които не са платени/възстановени към датата на баланса.

Разходът за данък представлява сумата от текущия данък от печалбата, измененията на активите и пасивите по отсрочени данъци и преизчисленията, признати през текущия период на текущи данъци от печалбата за предходни периоди.

Текущият данък от печалбата се представя в отчета за всеобхватния доход като разход за данъци от печалбата за периода, с който се намалява счетоводната печалба или се увеличава счетоводната загуба .

Преизчисленията на текущи данъци от печалбата за предходни периоди, които са признати през текущия период се представят в отчета за всеобхватния доход като разход за данъци от печалбата за текущия период.

Данъчната печалба/загуба е печалбата/загубата за периода, определена съгласно установените от действащото данъчно законодателство правила, на основата на която се определя размерът на дължимите/възстановимите/данъци. Данъчната печалба/загуба се определя и декларира с годишната данъчна декларация за съответния период.

Отсрочените данъчни активи и пасиви са определени върху стойността на временните данъчни разлики, възникващи в резултат на различията между балансовата и данъчната стойност на активите и пасивите, които участват във формирането на финансовия резултат. Отсрочените данъчни активи и пасиви се представят в счетоводния баланс на нетна база отделно от другите активи и пасиви. Същите не се компенсират в консолидираните отчети.

Пасиви по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават за намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчни кредити.

Активи по отсрочени данъци се признават до степента, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба или загуба за периода, освен в случаите, когато данъците произтичат от операции или събития, признати директно в капитала.

2.26. Финансови инструменти

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: „финансови активи, отчитани по справедлива стойност като печалба или загуба", "заеми (кредити) и вземания" и "активи на разположение за продажба". Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

При първоначалното признаване на финансов актив, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива. Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност, като печалба или загуба

Тази категория има две подкатегории: държани за търгуване финансови активи, и отчитани по справедливата стойност финансови активи, като печалба или загуба. Финансов актив се класифицира в

тази категория, ако е придобит с цел продажба в краткосрочен план или въз основа на решение на ръководството.

Финансови активи, отчитани по справедливата стойност като печалба или загуба се отчитат в следващите отчетни периоди по справедлива стойност. Реализираните и нереализираните печалби и загуби от промяна в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност, като печалба или загуба се включват в отчета за всеобхватния доход за периода, през който са възникнали.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Кредитите се оценяват в отчета за финансовото състояние по себестойност. Вземанията се представят и отчитат по стойността на тяхното възникване, намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти. Лихвеният доход по кредитите се признава като финансов приход в отчета за всеобхватния доход.

В края на отчетния период дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на вземанията.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач.

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котирани. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на борсовата цена на най-скорошната сделка, при условие че не е имало значителна промяна в икономическите условия в периода между датата на сделката и отчетната дата, или
- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, се признават в „друг всеобхватен доход" с изключение на загубите от обезценка, до момента на отписване на финансовия актив. При отписване на финансовия актив натрупаната печалба или загуба, призната преди в „друг всеобхватен доход", се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като „корекция от прекласификации".

Дивиденти по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход, когато се установи правото на дружеството да получи плащане.

Притежаваните инвестиции на разположение за продажба се преглеждат към края на всеки отчетен период, дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване и текущата справедлива стойност.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. При първоначалното признаване на финансовите пасиви, дружеството ги признава по справедливата им стойност, плюс разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или

издаването на финансовия пасив. След първоначалното признаване дружеството оценява заемите (кредитите) по амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент.

2.27. Договори за строителство. Отчитане на дългосрочни договори за услуги

Приходите по договори за строителство включват:

- първоначалната сума на прихода, определена в договора;
- сумата за допълнителните работи, извършени вследствие на допълнителни изменения в обема на договорените работи, изплащането на искове и материални стимули дотолкова, доколкото е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и те могат да бъдат надеждно измерени.

В отчетените приходи се включват гаранционните суми за поети ангажименти за качество, които се задържат от възложителя до изтичане на гаранционния срок.

Разходите по договорите за строителство включват:

- разходи, които са свързани пряко с конкретния договор: разходи за труд на обекта, включително обектов надзор; разходи за материали, използвани при строителството; амортизация на машините, оборудването и съоръженията, използвани по договора; разходи за придвижването на машините, оборудването, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнение на договора; разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения; разходи за проектиране и техническа помощ, които са пряко свързани с договора; приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително очакваните гаранционни разходи; искове от трети страни и други;

Признаване на приходите и разходите по договора

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде надеждно предвиден, приходите и разходите, свързани с него, се признават за приходи и разходи чрез съпоставяне на етапа на изпълнение на договорната дейност спрямо датата на съставяне на финансовия отчет.

Приходите по договора съответстват на разходите по договора, направени на етапа на завършването, което води до отразяване на приходи, разходи и печалба, които могат да се отнесат към частта от завършената работа.

Признаването на приходите и разходите става чрез отнасяне към етап на завършване на договора по метода "дял на завършеното строителство".

Етапът на изпълнение на договор се определя по метода: частта на натуралното изпълнение на работата по договора на база преглед на извършената работа чрез актуване на СМР, съгласно Акт обр.19 /Сертификат/.

Междинните фактурирани суми представляват фактурирани суми за извършената по договора работа, независимо дали за изплатени от клиента.

Всяко очаквано превишение на общата сума на разходите по договора спрямо общата сума на приходите по договора се признава незабавно като текущ разход и се представя като провизия.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби трябва да бъдат незабавно признати като други разходи за дейността.

2.28. Дарение от публични институции

Дарение от публични институции се признава първоначално като отсрочен доход/финансиране/, когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати разходите.

Дарение от публични институции, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на признатата в разходите амортизация.

При отчитане на получени в предприятието дарения от трети лица се прилагат правилата за отчитане на дарения от публични институции.